

Shane Quinn, Global Research: Americké „Farebné revolúcie“, Hlavné mocenské súperenie v Eurázii, boj o strategickú nadvládu

- CZ24 News | 30. ríjna 2022

USA: „Agendu slobody“ prezidenta Georgea W. Busha možno definovať ako podvracanie, teda pokus podkopať štruktúru cudzieho národa s cieľom dosiahnuť zmenu režimu alebo politické ciele.

Propaganda je základným prvkom podvracných akcií a zahŕňa šírenie prevažne falošného materiálu s cieľom zdiskreditovať režimy v zahraničí.

Tak tomu bolo pred 20 rokmi pri príprave na inváziu do Iraku v marci 2003, keď bol **Saddám Husajn** neprávom obvinený okrem iného z držby zbraní hromadného ničenia (ZHN). Propaganda sa dá dostatočne ľahko šíriť prostredníctvom korporátnych médií, ako je to vidieť v súvislosti s Irakom, Afganistanom, Srbskom atď.

Najužitočnejšie pri podnecovaní nepokojov sú americké organizácie ako National Endowment for Democracy (NED), National Democratic Institute (NDI), USAID, Freedom House, skupiny Open Society Georga Sorosa a samozrejme CIA.

Financovanie „farebných revolúcií“

Mnohí z vyššie uvedených podporovali a financovali „farebné revolúcie“, ku ktorým došlo v štátoch ako Gruzínsko (2003), Ukrajina (2004) a Kirgizsko (2005). Buď majú spoločnú hranicu s Ruskom, alebo sú to bývalé sovietske republiky, ani to nie je náhoda.

Farebné revolúcie boli celkom jasne vhodným prostriedkom pre Bushovu administratívu na presadzovanie svojej politiky obkľúčenia Ruska.

Napríklad vo februári 2005 Wall Street Journal uznal, že v stredoázijskom štáte **Kirgizsko** organizácie ako USAID, NED a Sorosova Otvorená spoločnosť financujú tamojšiu protivládnu opozíciu, ktorá je kľúčovým podnecovateľom kirgizskej „**tulipánovej revolúcie**“.

V predchádzajúcich rokoch len USAID ušetrila stovky miliónov dolárov na takéto aktivity. Národy ako Kirgizsko označil prezident Bush za dôležité nielen pre zadržiavanie Ruska, ale aj ako štartovaciu rampu pre americké vojenské ofenzívy.

Od decembra 2001 prišli Američania do Kirgizska v sile, pričom hlavné mesto Biškek použili ako logistické centrum na podporu svojej invázie do Afganistanu. Washington sa tiež snažil zvýšiť svoju prítomnosť vo veľmi žiadaných regiónoch Kaspického mora a Čierneho mora, ako aj v okolitých oblastiach, ktoré sú medzi Ruskom a západnými mocnosťami ďalej sporné.

O význame týchto území **Michel Chossudovsky**, geostratég a analytik napísal:

„V stávke je integrovaný systém vodných ciest, ktorý spája Čierne more a Kaspické more s Baltským morom a Severnou morskou cestou. V tomto smere je strategický úzky Kerčský prieliv na východnom Kryme. Spojenie Krymu s Ruskom z roku 2014 nanovo definuje geografiu a geopolitickú šachovnicu v oblasti Čierneho mora. Od roku 2014 predstavovalo opätovné pripojenie Krymu k Ruskej federácii veľkú prekážku pre USA-NATO, ktorej dlhodobým cieľom bolo integrovať Ukrajinu do NATO a zároveň rozšíriť vojenskú prítomnosť Západu v oblasti Čierneho mora“.

Okrem toho Chossudovský [poznámenal](#) ,

„Po pripojení Krymu k Rusku teraz Ruská federácia kontroluje oveľa väčšiu časť Čierneho mora, ktorá zahŕňa celé pobrežie Krymského polostrova. Východná časť Krymu – vrátane Kerčského prielivu – je pod jurisdikciou Ruska. Na východnej strane Kerčského prielivu sa nachádza ruský Krasnodarský kraj a smerom na juh sa rozprestierajú prístavné mestá Novorossijsk a Soči. Strategický je aj Novorossijsk. Je to najväčší obchodný prístav Ruska pri Čiernom mori, na križovatke veľkých ropovodov a plynovodov medzi Čiernym morom a Kaspickým morom“.

Napriek tomu, že Washington zasahoval do štátov ako Gruzínsko a Ukrajina, Američania si zvlášť neželali zasiať nestabilitu v juhokaukazskom štáte **Azerbajdžan**, ďalšej bývalej sovietskej republike, ktorá na severe hraničí s Gruzínskom.

V Azerbajdžane potrebovali Američania stabilné prostredie, pretože mali záujem o ropnú infraštruktúru spájajúcu ťažobné polia Baku, hlavného mesta Azerbajdžanu, s hlbokomorským stredomorským prístavom Ceyhan v južnom Turecku, ktorý by mohol prijímať tankery, z ktorých každý viezol viac ako 300 000 ton ropy.

Baku vybavilo sovietske Rusko počas druhej svetovej vojny najmenej 80 % všetkej ropy, bez ktorej by ťažko mechanizovaná Červená armáda pravdepodobne nemohla vyhrať vojnu proti nacistickému Nemecku.

Azerbajdžan dnes stále obsahuje značné množstvo ropy a jeho strategický význam zostáva jasný. Azerbajdžan zdieľa rozsiahle pobrežie s Kaspickým morom, pričom ide o dôležitú energetickú cestu spájajúcu Kaukaz a Strednú Áziu, ako zdôraznil **Zbigniew Brzezinski** , keď bol poradcom pre národnú bezpečnosť USA (1977-81).

Namiesto vyslania amerických vojakov na ochranu cieľov Washingtonu v Azerbajdžane vyslal Pentagon žoldnierov zo súkromných vojenských spoločností ako Blackwater. Cieľom bola ochrana ložísk ropy a plynu v Kaspickom mori, ktoré historicky v najväčšej miere ovládalo Rusko.

Kaspické more, najväčšie jazero na Zemi, je mimoriadne bohaté na prírodné zdroje a „je jednou z najstarších oblastí ťažiacich ropu na svete“ a „čoraz dôležitejším zdrojom globálnej výroby energie“ podľa amerického Úradu pre energetické informácie (EIA).

Americká EIA v roku 2012 odhadla, že Kaspické more a jeho okolie obsahujú preukázané množstvá ropy 48 miliárd barelov, čo je viac, ako je prítomné v Amerike alebo Číne.

Americká geologická služba US Geological Survey vypočítala, že skutočné zásoby ropy v Kaspickom mori sú väčšie ako preukázané množstvá a obsahujú možno ďalších 20 miliárd barelov neobjavenej ropy.

V roku 2012 kaspický región produkoval v priemere 2,6 milióna barelov ropy denne, čo predstavuje približne 3,4 % celosvetovej ponuky. Veľká časť ropy sa ťaží v blízkosti pobrežia Kaspického mora, no

ďalej v jeho vodách sa nachádza aj veľké množstvo ropy.

Celkovo sa predpokladá, že **ťažba ropy v Kaspickom mori prekonala ťažbu ropy v Severnom mori** a prieskumné vrtv v poslednom uvedenom vodnom útvere klesli zo 44 vrtov v roku 2008 na iba 12 v roku 2014. Napriek tomu stále existuje 16 miliárd vyťažiteľných barelov ropy pri pobreží škótskeho mesta Aberdeen a západne od Shetlandských ostrovov ďalej na sever.

Americký úrad pre energetické informácie odhadol, že

Kaspické more obsahuje „pravdepodobné zásoby“ 292 biliónov kubických stôp zemného plynu. US Geological Survey verí, že okrem toho je v Kaspickom mori ešte 243 biliónov kubických stôp neobjaveného plynu

z ktorých väčšina sa nachádza v južnej Kaspickej panve. Rusko a jeho sused Kazachstan ovládajú najväčšiu časť Kaspického mora.

Na štvrtom kaspickom samite zvolanom 29. septembra 2014 v ruskom Astrachane sa päť krajín, ktoré majú spoločné pobrežie s Kaspickým morom – Rusko, Irán, Azerbajdžan, Turkménsko a Kazachstan – jednomyselne rozhodlo, že budú podporovať bezpečnosť regiónu a zabrániť preniknutiu vonkajších síl.

Táto dohoda sa snažila chrániť srdce Eurázie pred expanzívnym NATO, v skutočnosti to znamená USA, ktorých vojenská prítomnosť bola v posledných rokoch v Strednej Ázii výrazne znížená.

Dosiahnutá dohoda na štvrtom kaspickom summite uzavrela Kaspické more pre návrhy prezidenta Baracka Obamu. USA by len ťažko postúpili v oblasti, kde predtým udržiavali úzke vzťahy s Azerbajdžanom, Turkménskom a Kazachstanom od vojenského útoku na Afganistan v roku 2001, ktorý podporovali krajiny NATO Nemecko, Británia, Taliansko a Kanada.

USA zdeformovali úlohu NATO, aby sa stalo útočným vojenským nástrojom s globálnym dosahom. Ambíciou Washingtonu bolo zabezpečiť si stálu prítomnosť v pohoriach Hindúkuš a Pamír v strednej a južnej Ázii spolu s Kaukazom.

V máji 2005 prezident Bush navštívil gruzínske hlavné mesto Tbilisi a povedal, že Gruzínsko sa stalo „majákom slobody“. Bush považoval kontrolu nad južným Kaukazom a Strednou Áziou za životne dôležité pre dosiahnutie víťazstva v Afganistane ďalej na východ.

Bushov Biely dom zabezpečil americké vojenské základne v Strednej Ázii, napríklad v južnom Uzbekistane, neďaleko Tadžikistanu, a leteckú základňu Manas v severnom Kirgizsku. **Strategickým cieľom** nebolo len podporiť „vojnu proti terorizmu“, ale **zabezpečiť americkú kontrolu nad zásobami fosílnych palív a plynovodmi v regióne a zároveň negovať ruský vplyv.**

Washington sa pokúsil umiestniť svoju vojenskú silu v srdci Eurázie, najmä v Gruzínsku a Azerbajdžane, kde mohli byť jednotky NATO vyslané do Afganistanu a Iraku.

Americké vojenské základne v Gruzínsku by slúžili ako záloha pre základne Pentagonu v Turecku, kúsok od Gruzínska; zatiaľ čo vojenská prítomnosť USA v Azerbajdžane by dala Bushovej administratíve možnosť začať útok na Irán, o čom sa vo Washingtone dlho diskutovalo.

Väčšina amerických elít si odvtedy uvedomila, že vojenská ofenzíva proti Iránu by bola vysoko

riskantná a nepravdepodobná by bola úspešná. Ozbrojeným silám USA sa nepodarilo prekonať Irak, oveľa menšiu a slabšiu krajinu ako Irán.

Úspešná ruská vojenská intervencia v Gruzínsku v roku 2008 pripomenula Západu, že Kaukaz, podobne ako okolie Čierneho mora a Kaspického mora, je v ruskej sfére vplyvu.

Kremľ by nedovolil väčšiu expanziu zo strany Ameriky. **Gruzínsko** sa zo všetkých bývalých sovietskych republík najužšie pripojilo k USA po „**revolúcii ruží**“ koncom roku 2003, ktorú podporoval Pentagon a financovali skupiny spojené s vládou USA (NED, Freedom House atď.) a Otvorená spoločnosť miliardára Sorosa.

Neúspešný gruzínsky útok na Južné Osetsko v roku 2008 naplánoval režim Michaila Saakašviliho podporovaný USA – až potom, čo Bushova administratíva schválila vojenskú akciu – podľa bývalého gruzínskeho veľvyslanca v Rusku Erosiho Kitsmarishviliho, ktorý toto svedectvo poskytol gruzínskemu parlamentu.

Americký viceprezident Dick Cheney tiež informoval gruzínskeho vodcu Saakašviliho, že „stojíme vám za chrbtom“ v prípade rusko-gruzínskeho konfliktu. Ako sa ukázalo, Američania mohli urobiť len málo, aby zabránili gruzínskej porážke.

Možno pripomenúť, že Sovietsky zväz nebol vojensky porazený USA. Začiatkom tohto storočia malo **Rusko** vo svojich ozbrojených silách 1,2 milióna vojakov a vlastnilo 14 000 jadrových hlavíc, z ktorých bolo 5 192 operačných.

Na druhej strane **USA** vlastnili v roku 2006 9 962 jadrových hlavíc, z ktorých bolo 5 736 operačných a americká armáda mala 1,3 milióna členov v aktívnej službe. Medzi týmito číslami nie je veľký rozdiel.

Rusko stále malo viac ako dosť zbraní, aby mohlo konkurovať Amerike. Politológ **Moniz Bandeira** napísal,

Washington nebral ohľad na skutočnosť, že Rusko zdedilo obrovskú vojenskú palebnú silu Sovietskeho zväzu a že strategická parita neskončila napriek rozpadu socialistického bloku.

Prezident Bush, rovnako ako jeho predchodca Bill Clinton, zbytočne provokoval Rusko. Krátko po nástupe do úradu v roku 2001 Bush odstúpil USA od Zmluvy o boji proti balistickým strelám (ABM), ktorá bola podpísaná v roku 1972 so Sovietskym zväzom, s cieľom zaviesť systém protiraketovej obrany, a tým znížiť hrozbu jadrových zbraní. vojna.

Bush pokračoval vo svojich nebezpečných krokoch **zriadením raketovej infraštruktúry v štátoch NATO**, Poľsku a Českej republike, a potom priviedol NATO k hraniciam Ruska začlenením pobaltských štátov do vojenskej organizácie v roku 2004. Bush odmietol ratifikovať Zmluvu o všeobecnom zákaze jadrových skúšok (1996) spolu s úpravami dohody SALT 2 o znížení strategickej výzbroje.

Rusko však nebolo možné podmaniť si ako Nemecko, pretože ruská pôda nebola nikdy dobytá cudzími mocnosťami, ako to bolo v Nemecku od roku 1945. Na rozdiel od Nemecka je Rusko štátom bohatým na zdroje, ktorý sa nachádza v kľúčovej oblasti Eurázie.

Rusko má možnosť využiť svoj vplyv aj na diktovanie obchodných dohôd s Európskou úniou, ktoré sa týkajú dôležitých dodávok ropy a plynu. Európania sú oveľa viac závislí na Rusoch ako naopak.

Rusko po prevratoch v 90. rokoch vnútorne silnelo. V roku 1998 takmer 40 % Rusov žilo pod hranicou chudoby; ale počet Rusov žijúcich v chudobe sa do roku 2013 znížil na 11 %, čo je menej ako v USA, kde v roku 2014 trpelo chudobou najmenej 15 % Američanov.

Rusko ťažilo z vysokých cien ropy a plynu na medzinárodnom trhu a jeho priemyselný rast sa prudko zvýšil. Rastúce boli aj domáce a zahraničné investície Ruska najmä do automobilového priemyslu, ktoré vzrástli o 125 %, zatiaľ čo HDP krajiny vzrástol o 70 %, čím sa Rusko zaradilo medzi najväčšie svetové ekonomiky.

Zdroje:

- US Energy Information Administration, „Produkcia ropy a zemného plynu v regióne Kaspického mora rastie“, [septembra 2013](#)
- Michel Chossudovsky, „Kerčský prieliv a Azovské more: Čiernomorská geopolitika a ruská kontrola strategických vodných ciest“, Globálny výskum, [októbra 2022](#)
- Wall Street Journal, „Na Putinovom dvore sa hýbe „demokracia“ – s pomocou USA“, [februára 2005](#)
- Guardian, „Bush víta Gruzínsko ako „maják slobody“, [mája 2005](#)
- Luiz Alberto Moniz Bandeira, The World Disorder: Americká hegemonia, proxy vojny, terorizmus a humanitárne katastrofy (Springer; 1. vydanie, 4. februára 2019)
- Andrew Cockburn, „Kvet vychádza z gruzínskej ruže“, Harper's Magazine, [októbra 2013](#)
- US Energy Information Administration, „Prehľad ropy a zemného plynu v oblasti Kaspického mora“, [26. augusta 2013](#)
- Daily Telegraph, „Produkcia ropy v Severnom mori stúpa napriek poklesu cien“, [augusta 2015](#)
- Luiz Alberto Moniz Bandeira, Druhá studená vojna: Geopolitika a strategické rozmery USA (Springer; 1. vydanie, 23. júna 2017)
- PBS, „Kto sa v Amerike počíta ako chudobný?“, [januára 2014](#)

AUTOR: Shane Quinn

[ZDROJ](#)

Překlad: SKS